



NÕMME MUUSIKAKOOLI ARENGUKAVA 2024-2028

TALLINN 2023

Sisukord

<i>Sissejuhatus.....</i>	<i>2</i>
<i>Muusikakooli missioon, visioon ja põhiväärtused</i>	<i>3</i>
<i>Visuaalsel kujul saab arengukava lähtekohad kokku võtta järgmiselt:</i>	<i>4</i>
<i>Hetkeolukorra ülevaade</i>	<i>4</i>
<i>Muusikakooli lähiaastate eesmärgid</i>	<i>6</i>
<i>Tegevused eesmärkide elluviimiseks.....</i>	<i>7</i>
1. Õppetöö.....	7
2. Koostöö ja kogukond	8
3. Õpetajad ja töötajad	9
4. Toimiv organisatsioon.....	10
<i>Arengukava seosed arengustrateegiaga Tallinn 2035</i>	<i>11</i>
<i>Arengukava elluviimine.....</i>	<i>13</i>

Sissejuhatus

Nõmme Muusikakool¹ (edaspidi Muusikakool) on munitsipaalhuvikool Tallinnas Nõmme linnaosas. Vastavalt põhimäärusele² on Muusikakool Tallinna linna asutus, mis tegutseb Tallinna Haridusameti hallatava asutusena.

Käesolevas arengukavas kirjeldatakse muusikakooli lähiaja eesmärke ning nende elluviimiseks tehtavaid tegevusi perioodil 2024-2028. Muusikakool peab lähiaastatel oluliseks arendada tegevusi neljas peamises suunas:

- õppetöö korraldamine
- koostöö ja kogukond
- õpetajad ja töötajad
- organisatsioon ja koostöö

Valdkondades püstitatud eesmärkide täitmiseks on sõnastatud mitmeaastane tegevuskava, mida on võimalik täitmise käigus täiendavalt täpsustada ja täiendada. Muusikakooli arengukava eesmärgid toetavad erinevate Tallinna linna arengusihthide elluviimist, eeskätt hariduse ja noorsootöö valdkondades. Samuti loob Muusikakool lisaväärtust kogukonnaelus ning rikastab Tallinna muusikaeluga seotud koostöösuhteid (sh teiste muusikakoolide kaudu nii Eestis kui ka välisriikides).

Nõmme Muusikakooli omanäolisus tugineb pikale ja elujõulisele traditsioonile, mis hõlmab endas järjepidevat muusika õpetamise kogemust, mitmeid heal tasemel esinduskollektiive, ja kokkuvõttes veelgi olulisemana - olulise panuse andmist tegevmuusikute kogukonda. Selline eesmärgipüstitus võimaldab Muusikakoolil ellu viia nõudlikke loominguilisi plaane, kontserte ja projekte, mis muudavad kooli töö tulemuse ka kontserdieluse nähtavaks.

Arengukava koostamise ajal õpib Muusikakoolis 485 õpilast ning õpetajaid ja töötajaid on kokku 92. Arengukava on koostatud perioodil september-november 2023 ühistes aruteludes kooli õpetajate, töötajate ja õpilaste esindajatega.

Dokumendi koostamise protsess:

Ajakava	Tegevused
august-september	Muusikakooli õpilastele ja lapsevanematele suunatud küsitluse läbiviimine
september-oktoober	Arutelud kooli töötajate esindajatega

¹ Ülevaate Muusikakoolist annab veebileht www.nmkool.ee.

² Vt https://nmkool.ee/public/files/NM_pohimaerus.pdf.

september-november	Toimunud arutelude põhjal arengukava tervikversiooni koostamine ja kooskõlastamine
--------------------	--

Muusikakooli missioon, visioon ja põhiväärtused

Meie missioon

Nõmme Muusikakooli missioon on kujundada lastest ja noortest avara silmaringiga inimesed, kes väärtustavad muusika ja loomingulise töö kaudu saadavaid kogemusi, teadmisi ja oskusi.

Visioon

Nõmme Muusikakool on oma valdkonnas teerajaja, kus kohtuvad muusikaõpetuse väärtuslik traditsioon, uuenduslikud õppeviisid ja kogukondlik ning kultuurielus osalemist väärtustav koolikeskkond.

Visiooni sõnastamise lähtekohad:

- o muusikahariduse vundament toetub kahele sambale: baasoskuste omandamine (nt instrumendi valdamise tehnika jmt) ning interpretatsioon ehk muusikaga seotud loovus, ideed, otsingud jmt. Teerajaja saab siin olla kool, kus need kaks valdkonda on ühendatud professionaalsel tasemel õpetajakogemuse ja usaldusliku suhtluskeskkonnaga.
- o visioon peab oluliseks jätkuvalt kujundada loomingulist keskkonda, milles osalemine pakub lisaks vahetule musitseerimisele ja esinemisoskustele võimalusi arendada enesejuhtimise, sotsiaalsete ja koostöö oskuste jm seonduvat.
- o lisaks on Muusikakooli jaoks tähtis näha oma rolli kogukonnakultuuris ja avalikus kontserdielus laiemalt.

Ühised põhiväärtused

Oma töös peame ühiste väärtuspõhiste kokkulepetena oluliseks -

Õppijakeskset lähenemisviisi:

- õpilaste individuaalset ja igakülgset arengut, silmaringi avardamist
- õpilaste väärtushinnangute kujundamist ja suunamist
- süsteemset õppimist ja harjutamist

Kaasaegseid õpetamis- ja koostööoskusi:

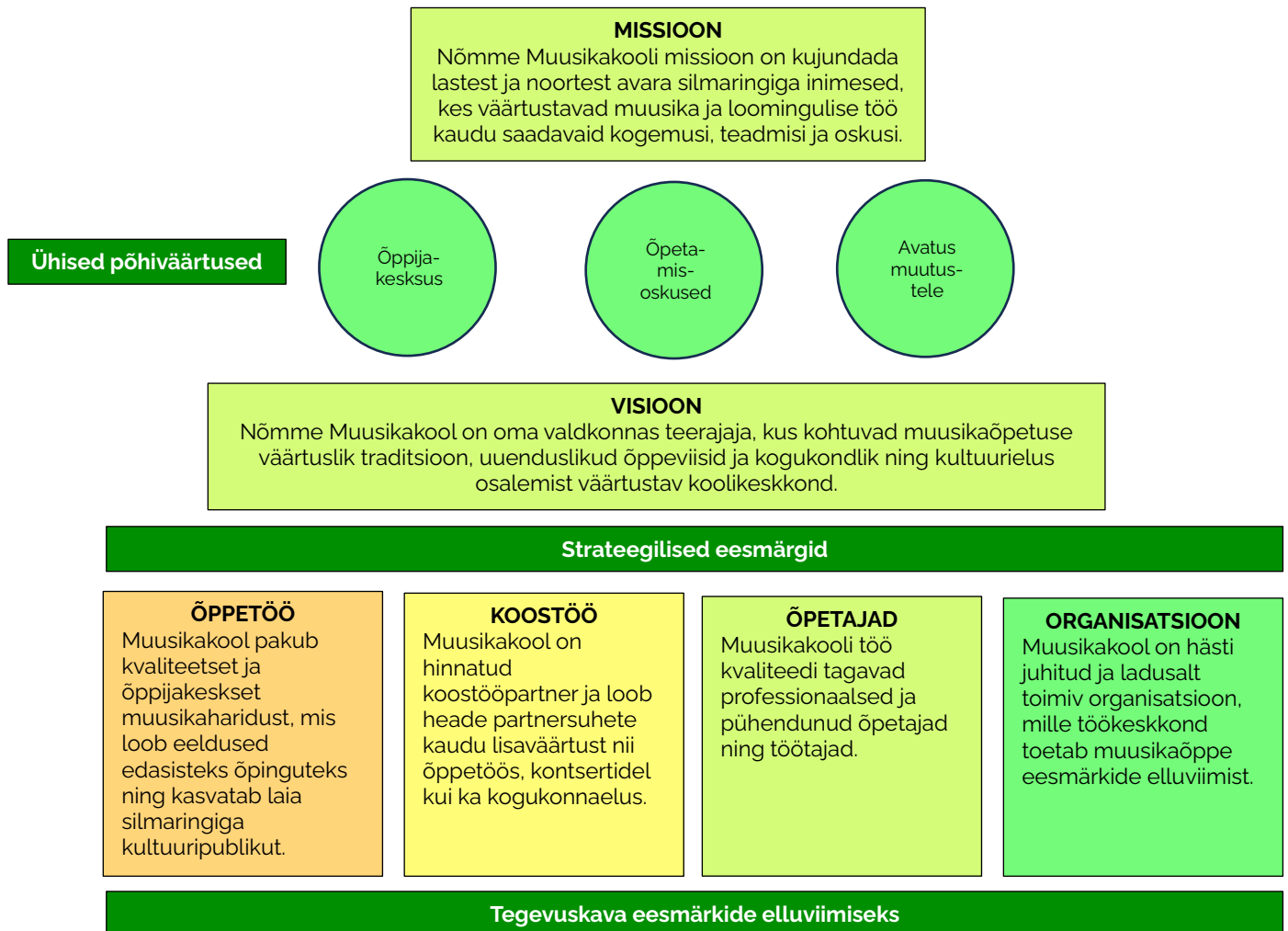
- pedagoogilise personali arengut, regulaarset enesetäiendust
- koostööd lastevanematega

Avatust muutuvale maailmale:

- kooli osalemist ja kaasamist Tallinna avalikus muusikaelus

- erinevaid kultuure ja muusikažanreid
- ressursside efektiivset kasutamist ja rohelist ning säästvat mõtteviisi

Visuaalsel kujul saab arengukava lähtekohad kokku võtta järgmiselt:



Hetkeolukorra ülevaade

Õpilaste arv (2023)	485
Õpetajate ja töötajate arv (2023)	92

Muusikakool analüüsis arengukava koostamise käigus organisatsiooni tegevusega seotud erinevaid tegureid, millele saab edasiste sihtide elluviimisel toetuda või millele tuleb parendustegevustes tähelepanu pöörata. Lisaks hinnati organisatsioonist mittesõltuvaid trende või arenguid, millel võivad olla nii positiivsed kui ka negatiivsed mõjud. Ülevaate põhjal on lisaks võimalik valmis olla

peamisteks lähiaastate tegevusega seotud riskideks, mis on kõige vahetumalt seotud parendusvaldkondadega (sh võib eraldi esile tõsta soovitud kvalifikatsiooniga õpetajate järelkasvu tagamise tähtsuse).

Muusikakooli tugevused	Parendamist vajavad valdkonnad
Professionaalsed õpetajad ja töötajad - Muusikakooli ametikohad on täidetud heade õpetamisoskuste ning pühendunud inimestega; Hea ja loominguline tööõhkkond - õpetajatel on aktiivne huvi kultuurisündmuste vastu, tegutsevad kõrgetasemelised kollektiivid (orkestrid, koor jt), selle tulemusena panustatakse aktiivselt Nõmme ja Tallinna muusikaelus; Kvaliteetsed õppevahendid - õpilaste kasutuses on heas korras instrumendid ja noodikogu; Head koostöösuhted partneritega - koostöö Nõmme Kultuurikeskuse ja Nõmme Linnaosaga, teiste muusikakoolide ning Euroopa partneritega; Hea asukoht - Muusikakool hõlmab mitme piirkonna õpilasi.	Oluline on uute õpetajate kaasamine, kes kolleegide tööd toetavad ja jätkavad. Õppekavade arendamine ja kaasajastamine tagab vastavuse õppija, kogukonna ning laiemalt ühiskonna ootustega. Kooli õpikeskkonna uuendamine, et tagada vajaliku suuruse ja kvaliteediga ruumid ning tehnilised võimalused. Arvestades eesmärki pakkuda ka edaspidi kvaliteetset muusikaharidust, on oluline jõuda 21. sajandi õpikeskkonnale vastavate lahendusteni, mida tänane olukord ei võimalda. Säästlik ja keskkonnateadlik korraldus, seda nii inimeste tervise ja heaolu toetamisel kui ka organisatsiooni ja vara haldamisel. Muusikahariduse propageerimine ja seotud lisaväärtuse selgitamine aitavad paremini juhtida nii õpilaste kui ka lapsevanemate ootusi. Oluline on, et seda toetaks ka Muusikakooli nähtavus avalikus kultuurielus ning läbimõeldud kommunikatsioon.
Muusikakooli tegevuste mõjutavad üldised trendid	
Õpilaste jätkuv huvi muusikaga tegeleda on taganud jätkusuutliku sisseastumiskonkursi. Õpilaste profiil muutub aja jooksul järjest mitmekesisemaks. Tähelepanu tuleb pöörata erivajadustega (erinevad käitumise, motivatsiooni jmt seotud erisused) õpilaste osakaalu suurenemisele. Lastevanemate huvi ja aktiivsus toetavad Muusikakooli tegevusi ning sündmuste korraldamist. Tehnoloogia areng ja järjest laiem digiplatvormide kättesaadavus toetavad muusika õpetamise meetodikaid, kuid on teisalt suurendanud nutikäitumisega seotud riske.	

Kogukondliku mõtteviisi levik toetab Muusikakooli identiteeti ja sündmuste nähtavust ning mõju (eeskätt Nõmmel, aga ka mujal lähipiirkondades).

Tallinnale omistatud UNESCO muusikalinna staatus loob uusi võimalusi muusikast kõnelemiseks ning sündmuste korraldamiseks.

COVID pandeemia mõjude taandumine loob uusi eeldusi rahvusvaheliste sidemete tihendamiseks ja taaskäivitamiseks.

Muusikakooli lähiaastate eesmärgid

Muusikakool kavandab lähiaja tegevusi nelja suurema tegevussuuna raames.

ÕPPETÖÖ KORRALDAMINE	KOOSTÖÖ JA KOGUKOND	ÕPETAJAD JA TÖÖTAJAD	ORGANISATSIOON JA KOOSTÖÖ
-------------------------	------------------------	-------------------------	------------------------------

Igale tegevussuunale on sõnastatud eesmärk, milleni pürgimist on võimalik ajas hinnata:

Eesmärk	Mõõdikud	Algtase	Sihttase
1. Muusikakool pakub kvaliteetset ja õppijakeskset muusikaharidust, mis loob eeldused edasisteks õpinguteks ning kasvatab laia silmaringiga kultuuripublikut.	Õpilaste tagasiside õppetööle	Valitud küsitluse metoodikat pole seni kasutatud	Üldine rahulolu on tagasiside küsitluse andmetel vähemalt 4,5 (skaalal 0-6)
	Õppekava kvaliteediga tehtava töö regulaarsus	Arendusi kätkev arutelu toimub vähemalt kord aastas	Arendusi kätkev arutelu toimub vähemalt kord aastas
	Õppekohtade täituvus	478 (seisuga 15.10.2023)	Õppekohtade täituvus on vähemalt 480
2. Muusikakool on hinnatud koostööpartner ja loob heade partnersuhete kaudu lisaväärtust nii õppetöös, kontsertidel kui ka kogukonnaelus.	Koostöösuhete ulatus	Toimub regulaarne koostöö kolme olulise suunaga: muusikakoolid, jätkuõpingute pakkujad (sh MUBA, VHK, EMTA) ja KOV.	Toimiv koostöö kõigis kolmes suunas.
	Kogukonnale avatud sündmuste ja algatuste maht	8 (õppeaastal 2022/2023)	Minimaalselt 10 õppeaastas

3. Muusikakooli töö kvaliteedi tagavad professionaalsed ja pühendunud õpetajad ning töötajad.	Ametikohtade täituvus soovitud kvalifikatsiooniga töötajatega	100%	100%
	Tagasiside koolitustele jt arendustegevustele	Valitud tagasiside küsitluse metoodikat pole seni kasutatud	Rahulolu on tagasiside küsitluse andmetel vähemalt 4,5 (skaalal 0-6)
4. Muusikakool on hästi juhitud ja ladusalt toimiv organisatsioon, mille töökeskkond toetab muusikaõppe eesmärkide elluviimist.	Õpetajate ja töötajate rahulolu töökorralduse, töökeskkonna jmt	Valitud tagasiside küsitluse metoodikat pole seni kasutatud	Rahulolu on tagasiside küsitluse andmetel vähemalt 4,5 (skaalal 0-6)

Eesmärkide elluviimiseks on kavandatud tegevused, mis perioodil 2024-2027 võimaldavad jõuda soovitud sihtideni, toetada plaanitud muudatusi arenguid. Tegevused on sõnastatud arengukava perioodi eel ning täpsustuvad ja uuenevad elluviimise käigus.

Tegevused eesmärkide elluviimiseks

Järgnevalt on kirjeldatud konkreetseid tegevussuunad ja algatused, mis aitavad Muusikakooli strateegilisi eesmärke ellu viia. Lisaks kogu perioodi hõlmavatele tegevustele, on eraldi välja toodud **konkreetsema vahetähtajaga algatused**, mis on eesmärgistatud konkreetseks aastaks või õppeaastaks.

1. Õppetöö

Tegevused	Soovitud tulemus / vahetähtaeg	Vastutaja / eestvedaja
1.1 Õppekavade arendamine ja õpetamise kvaliteedi hindamine	Muusikakool pakub kvaliteetset muusikaharidust ning on Eestis oma valdkonnas teerajajaks.	Õppejuht / osakonnajuhatajad
1.2 Täiendavate erialade või õppesuundade kavandamine	Muusikakool on oma tegevuste kavandamisel paindlik ning omab võimekust ellu viia pilootprojekte ja uusi algatusi (uued erialad, koosseisud, muusikaõppe suunad vmt).	Õppejuht / osakonnajuhatajad
1.3 Tehnoloogiliste võimaluste põimimine õppetöö eri etappide toimumisse	Õppetööd toetab nutikas ja läbimõeldud tehnoloogia kasutamine, õpetajate teadlikkus võimaldab selle	Õppejuht / IT arenduses osalevad õpetajad

	põimida loomulikuks õpetamist toetavaks vahendiks. Eesmärk 2026: teooria osakonda puudutavad IT-lahendused on õpitegevustega seotud ja kasutuses on täiendavad võimalused digitööriistade kasutamiseks, vastavalt on sisustatud kaks teooriaklassi neljast.	
1.4 Võimekamate õpilaste toetamine liikumisel keskastme muusikaõpingute suunas	Õpilased, kellel on eeldused ja motivatsioon pürgida järgmise aste muusikaõpingute suunas, saavad selleks vajalikku tuge ja suunamist.	Õppejuht / osakonnajuhatajad
1.5 Õppetöö mitmekesistamine	Õppetöö toimub erinevates vormides ja keskkondades, võimalus on osaleda erinevates meistriklässides, konkurssidel, õppereisidel jm. Tähtsal kohal on võimalus osaleda suuremates kollektiivides (orkestrid, koorid, ansamblid jmt).	Õppejuht / osakonnajuhatajad, esinduskollektiivide juhid, vilistlased (meisterklasside läbiviijatena)
1.6 Sisseastumist toetavate tegevuste elluviimine	Nõmme ja Tallinna muusikaõpingutest huvitatud pered on teadlikud Muusikakooli võimalustest. Eesmärk 2024/2025: sisseastujatele suunatud teavituse professionaalsem korraldus ja seotud kommunikatsioonivõimaluste teadlikum kasutamine.	Direktor / Õppejuht

2. Koostöö ja kogukond

Tegevused	Soovitud tulemus	Vastutaja / eestvedaja
2.1 Ühistegevused Eesti muusikakoolidega	Muusikakool teeb regulaarselt koostööd muusikakoolidega üle Eesti, sh ühised meistriklässid, töötoad, koolitused, kontserdid jt algatused.	Õppejuht

2.2 Koostöö Tallinna ja eeskätt Nõmme piirkonna lasteaedade ja koolidega	Lasteaedade ja koolide (muusika)õpetajad on teadlikud Muusikakooli kaasamise võimalustest (sh külaliskontserdid jt muusikaga seotud algatused).	Õppejuht
2.3 Kogukonnale suunatud sündmuste ja algatuste kavandamine ja elluviimine	Nõmme (ja ka teiste Tallinna linnaosade) elanikele suunatud toimuvad kontserdid jt muusikaõpingutega seotud formaadid (nt avatud ukseid, loengud kultuuri- ja muusikaloost vmt).	Direktor
2.4 Kontsertide jt sündmuste elluviimine erinevates toimumispaikades Nõmmel, Tallinnas jm Eestis	Jätkub ja tiheneb koostöö Nõmme piirkonnas asuvate saalide ning kontserdipaikadega. Eesmärk 2027: suursündmusena Nõmme Muusikakooli 75. juubeli tähistamine.	Direktor / Õppejuht
2.5 Lapsevanemate kaasamine, nende teavitamine ja muusikaõpinguid toetavate hoiakute kujundamine	Lapsevanemad on teadlikud Muusikakoolis õppimisega kaasnevatest ootustest peredele, nendega toimub pidev suhtlus ja koostöö.	Õppejuht
2.6 Koostöö keskastme muusikakoolidega (MUBA, VHK, H. Elleri Muusikakool)	Toimub regulaarne suhtlus ja koostöö, mille eesmärgiks on toetada keskastmes õpinguid jätkavate õpilaste õpiteekonda ning saada ka üldisemat tagasisidet ning soovitusi Muusikakooli õppetegevuse arendamiseks ja uuenduste elluviimiseks.	Direktor / Õppejuht
2.7 Rahvusvaheliste suhete arendamine	Toimib regulaarne koostöö välisriikide muusikakoolidega, mille raames on võimalik korraldada ühistegevusi, õppereise jm. Eesmärk perioodiks 2024-26: partnersuhete (taas)loomine Lätis, Leedus, Soomes, Norras, Saksamaal.	Direktor

3. Õpetajad ja töötajad

Tegevused	Soovitud tulemus	Vastutaja / eestvedaja
-----------	------------------	------------------------

3.1 Õpetajatele ja töötajatele suunatud koolituste kavandamine ja elluviimine	Muusikakooli kaudu on õpetajatel võimalik arendada oma professionaalseid õpetajaoskusi jt tööga seotud kompetentse.	Õppejuht
3.2 Muusikakooli õpetaja profiiliga seotud arendustegevuste elluviimine	Toimuvad arendustegevused, mille kaudu on võimalik mõtestada muusikaõpetaja rolli ja sellega seotud ootusi ning konteksti.	Õppejuht
3.3 Tööks vajaliku personali ning sobivate töötingimuste tagamine	Muusikakooli töökohad on soovitud mahus täidetud.	Direktor
3.4 Uusi õpetajaid toetava mentorprogrammi elluviimine	Tööle asuvad õpetajad saavad esimese õppeaasta jooksul kasutada mentori nõuandeid, soovitusi ja tuge. Eesmärk 2025: kaardistatud on liitunud õpetajate koolitusvajadus lähiaastateks.	Õppejuht / osakonnajuhatajad
3.5 Õpetajate ja töötajate tunnustamine	Muusikakooli õpetajate ja töötajate panust ja õnnestumisi märgatakse ning tunnustatakse. Muusikakool esitab omapoolsed kandidaadid linna ja riikliku tasandi tunnustusteks.	Direktor / Õppejuht

4. Toimiv organisatsioon

Tegevused	Soovitud tulemus	Vastutaja / eestvedaja
4.1 Muusikakooli tegevust toetava organisatsioonikultuuri arendamine ja hoidmine	Organisatsioonil on ladus ja läbipaistev sisekommunikatsioon, koolipere on teadlik kavandatud eesmärkidest, tegevustest ja muudatusest. Õpetajatele ja töötajatele toimuvad regulaarsed ühisüritused.	Direktor
4.2 Tagasiside- ja rahuloluküsitluste läbiviimine	Muusikakool on teadlik õpilaste, lapsevanemate ja kooli õpetajate ning töötajate hinnangutest ja arvamustest, tagasisidet kogutakse süsteemselt ja läbimõeldult. Eesmärk 2026 ja 2028: Järgmised küsitlused viiakse läbi aastatel 2026 ja 2028.	Direktor

4.3 Muusikakooli tegevuseks vajaliku pillipargi, noodikogu ja tehnoloogia soetamise kava elluviimine	Loodud on võimalused kaasaegse muusikahariduse pakkumiseks.	Direktor
4.4 Muusikakooli arenguks vajalike investeerimiskavade arendamine	Jätkuvad ettevalmistused, mille pikemaajaliseks eesmärgiks on: esimese eelistusena: - rajada Muusikakoolile uus kaasaegne õppehoone või - leida võimalused Muusikakooli hoone põhjalikuks renoveerimiseks 2025: linnavalitsuse otsus 2028: ehituse eeldatav algus (2026/2027: renoveerimise algus)	Direktor

Arengukava seosed arengustrateegiaga Tallinn 2035

Muusikakooli arengukava eesmärkide seosed arengustrateegias Tallinn 2035³ kirjeldatud hariduse ja noorsootöö eesmärkidega on toodud allolevas tabelis.

Arengustrateegia eesmärk (tegevusvaldkond haridus ja noorsootöö)	Seos Muusikakooli eesmärkide ja tegevusega
Iga õppija arendab endas välja parima.	Muusikakooli metoodika rajaneb suures matus individuaalsele tööle, mis toetab iga õpilase püüdlusi enda annet ja oskusi arendada.
Õppijatel on innustav ja toetav õpikeskkond.	Muusikakool pakub mitmekülgset ja loomingulist sotsiaalset õpikeskkonda, seda nii suhtluses kaasõpilaste kui ka õpetajatega (kes on sageli lavapartneri või ansamblikaaslase rollis).
Noored osalevad aktiivselt ühiskonnaelus.	Muusikakooli kogukondlik tegevus toetab kodu ja kogukonna identiteedi tähtsustamist ja seotud väärtuste mõistmist.
Olulisemad seosed valdkonna tegevusprogrammidega	
Tiip tasemel juhtimine.	Muusikakooli jaoks on hea ja avatud organisatsioonikultuuri hoidmine otseses seoses loomingulise tegevuse jaoks

³ Arengustrateegia tervikversioon on loetav aadressil <https://strateegia.tallinn.ee/>.

	vajaliku keskkonna loomisega. Juhtimisega seotud suhted ja kontaktid loovad ühtlasi ühe olulise eelduse hästi toimivateks koostöösuheteks Eestis ja välismaal.
Pädev ja pühendunud õpetaja.	Pühendunud õpetajad on Muusikakooli eesmärkide saavutamise olulisim eeldus. Muusikakooli üheks prioriteediks on õpetajate arendamine ja enesetäiendus, samuti uute õpetajate leidmine ja järelkasv.
Inspireeriv ja uuenduslik õppimine	Kuigi muusikahariduse üks oluline osa on ajast aega tähtsal kohal olnud baasoskused, peab Muusikakool tähtsaks uute (metoodiliste ja tehnoloogiliste) võimaluste tundmaõppimist, katsetamist ja kasutuselevõttu.

Muusikakooli juhtkonna moodustavad direktor, õppejuht ja osakonnajuhatajad.

Arengukava elluviimine

Muusikakooli arengukava on aluseks tegevuste kavandamisel, sh eelarve, tööplaanid jm jooksvat tegevust korraldavad dokumendid. Vähemalt kord aastas tehakse Muusikakooli õpetajatele ja töötajatele arengukava eesmärkide elluviimisest kokkuvõte, mille käigus on võimalik edasisi sihte ja tegevusi täpsustada. Arengukava põhjalikum uuendamine on kavandatud perioodiks 2026-2030.

Lisa 1. Peamiste eesmärkidega seotud riskide analüüs

RISK	MÕJU EESMÄRKIDELE (0-6)	ESINEMISE TÕENÄOSUS (0-6)	MAANDAMISE VÕIMALUSED
Vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajate leidmine	5-6	3-4	Alustavatele õpetajatele suunatud tegevused, koostöö õpetajaid koolitavate kõrgkoolidega, kontaktide arendamine tegevmuusikute kogukonnas.
Õppekavade atraktiivsuse vähenemine	5-6	2-3	Ootuste juhtimine ja analüüs, sh rahulolu- ja tagasiside küsitluste kaudu, samuti õppekavade uuendamine ning valiku mitmekesistamine, koostöö Tallinna koolidega sisseastujatele suunatud info jagamiseks.
Kooli õppekeskkonna amortiseerumine ja/või vähene vastavus õppijate ootustele	4-5	4-5	Dialoog Tallinna Linnavalitsusega eelduste loomiseks viia ellu vajalikud investeerimisotsused, õppijate ja lapsevanemate teavitamine arengutest ja nende ootuste juhtimine.
Erivajadustega õpilastega seotud pedagoogilise oskusteabe vähesus, eriti arvestades nende õpilaste osakaalu, kes vajavad lisatuge.	4-5	2-3	Õpetajate koolitamine, koostöö ja pidev infovahetus lapsevanematega.